

VIR

De Landelijke Verwijsindex Risicjongeren

De Landelijke Verwijsindex Risicjongeren (VIR) brengt risicosignalen van hulpverleners over jongeren in een vroeg stadium bij elkaar. Zo kunnen hulpverleners vervolgens eenvoudig contact met elkaar opnemen over de hulpverlening aan de jongere.

Aanleiding verwijsindex

De verwijsindex risicjongeren komt voort uit het thema registratie en informatie-uitwisseling van operatie JONG. Vanuit Jong is geconcludeerd, dat in de jeugdketen de informatie-uitwisseling op dit moment niet altijd toereikend is. In veel gevallen vindt geen systematische informatie-uitwisseling plaats, vooral als er meerdere disciplines betrokken zijn. Dit kan voor de betrokken jongeren tot ernstige gevolgen leiden.

Doel verwijsindex

De Verwijsindex risicjongeren is een ICT-toepassing voor de jeugdketen om:

1. signalen samen te brengen; dit moet een effectieve en efficiënte hulpverlening (niet langs maar mét elkaar) en een tijdige signalering van (mogelijke) problemen bevorderen.
2. bovengemeentelijke uitwisseling mogelijk te maken; dit moet voorkomen dat jongeren/gezinnen door de hulpverlenende en gemeentelijke instanties uit het oog worden verloren bij een verhuizing en bevordert de samenwerking als de leefwereld van de jongere zich over meerdere gemeenten uitspreid.

Zo werkt de verwijsindex

Vanuit de domeinen in de jeugdketen kunnen systemen gekoppeld worden aan de verwijsindex. Doet zich in één van domeinen een risicosignaal voor een jongere voor, dan wordt deze gemeld aan de verwijsindex. Deze melding wordt in de verwijsindex geregistreerd en bevat vier gegevens: identificatie gegevens van de jongere, identificatie gegevens van de meldende instantie (soort instantie), datum van de melding en contactgegevens van de melder. De melding bevat dus geen inhoudelijke informatie. Ontvangt de verwijsindex twee of meer meldingen over één jongere dan is er een 'match' en gaat er een (actief) signaal naar de meldende instanties toe. Met dit signaal ontvangen de melders elkaars contactgegevens, zodat elkaar contact op kunnen nemen om de hulpverlening af te stemmen. Doelgroep voor de verwijsindex is de jongere tussen de 0-23 jaar.

Deze gegevens staan in de verwijsindex

De hulpverlener meldt een jongere aan, als er sprake is van een dreigende verstoring in de ontwikkeling van het kind. Dit kan zijn in de lichamelijke, psychische, sociale of cognitieve ontwikkeling. De verwijsindex registreert alleen jongeren van 0-23 jaar. De melding omvat:

- identificatiegegevens van de jongere;
- identificatiegegevens van de instelling;
- datum van de melding;
- contactgegevens van de hulpverlener.

De rol van het rijk

Het rijk ontwikkelt de verwijsindex, stimuleert het gebruik en zorgt voor een wettelijke verankering van het gebruik. Het programmaministerie Jeugd en Gezin maakt een startpakket voor de gemeenten. Daarin zitten de ict-toepassing en hulpmiddelen voor de invoering in de gemeente, zoals bijvoorbeeld een concept voor een samenwerkingsconvenant en een privacy protocol.

Rol van de gemeenten

De Wet maatschappelijke ondersteuning maakt gemeenten verantwoordelijk voor het lokale jeugdbeleid. De gemeente bepaalt hoe dat gebeurt en wie verantwoordelijk is voor een jongere. Gemeenten maken hierover afspraken met hulpverleners in de jeugdketen. Gemeenten maken ook afspraken over wie in hun gemeente meedoen aan de verwijsindex. Hoe meer instanties worden betrokken, hoe beter. Deze afspraken zijn ook van belang in het kader van de Centra Jeugd en Gezin.

Wie doen mee aan de verwijsindex?

Het is de bedoeling dat instanties in de domeinen:

- onderwijs;
- zorg – (school)maatschappelijk werk, jeugdgezondheidszorg en jeugdzorg);
- werk en inkomen;
- politie en justitie

meedoen aan de verwijsindex. De landelijke verwijsindex biedt hulpinstanties en gemeenten straks mogelijkheden om te zorgen voor een betere samenwerking en informatie-uitwisseling ten aanzien van jongeren met risico's.

Bescherming persoonsgegevens

De landelijke verwijsindex gebruikt zo weinig mogelijk persoonsgegevens. De jongere en/of zijn ouders krijgen te horen dat er een melding in de verwijsindex is. Een aantal maatregelen garandeert een zorgvuldige omgang met persoonsgegevens. Zo is er de wettelijke grondslag voor het gebruik van de landelijke verwijsindex, een adequaat niveau van beveiliging en logging (het vastleggen van gegevens over transacties van mutaties in gegevens, zoals tijdstip en naam van de persoon die een mutatie inbrengt). Het College Bescherming Persoonsgegevens volgt de ontwikkeling van de verwijsindex.

Als gemeenten kiezen voor een lokaal signaleringssysteem, dan moeten zij deze activiteiten zelf melden bij het College Bescherming Persoonsgegevens.

Wanneer is de verwijsindex beschikbaar?

In oktober 2007 is de Verwijsindex van start gegaan in een proeftuin. Eind 2007 waren 18 gemeenten aangesloten. Dit aantal zal in 2008 worden uitgebreid. Voor landelijke invoering is wetgeving noodzakelijk. Naar verwachting zal de wet medio 2009 inwerking treden.

Waar kan ik terecht voor welke informatie?

www.verwijsindex.nl

januari 2008

www.jeugdengezin.nl
Programmaministerie voor Jeugd en Gezin
Postbus 16166, 2500 BD Den Haag